

Factsheet Energie en klimaat en circulariteit

1. Inleiding

Onderhavige factsheet heeft betrekking op twee onderdelen van de agenda Den Haag Duurzaam: Energie en klimaat en het beheer van grondstoffen in het kader van circulaire economie, oftewel 'circulariteit'. Voor deze factsheet zijn richtlijnen vanuit Europa, wetgeving en aanvullend gemeentelijk beleid van toepassing.

Bij duurzaamheid horen meerdere betekenissen en meerdere onderdelen. In het kader van het omgevingsplan Binckhorst zijn onder het woord 'duurzaamheid' de onderdelen meegenomen die in de agenda Den Haag Duurzaam staan. Een deel van de aspecten uit de agenda is op de factsheets voor de thema's Water en Natuur & groen al behandeld.

2. Ambities

Definities, bestaande wetgeving en beleid

Definities

CO₂

de chemische formule van koolstofdioxide. Dit is een kleurloos en reukloos gas dat in de atmosfeer voorkomt. Het grootste deel van de CO₂ uitstoot wordt voornamelijk veroorzaakt door de verbranding van fossiele brandstoffen. Deze worden verbrand om energie op te wekken. Hierbij valt te denken aan warmte, gas en elektriciteit.

Cradle to Cradle-benadering (C2C):

een benadering die zich richt op het volledig verduurzamen van grond- en afvalstoffen.

Duurzaamheid:

de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoefte te voorzien in gevaar te brengen.

Energie-Index:

een maat die de energiezuinigheid van bestaande woningen uitdrukt in een getal.

Energieprestatienorm van gebouwen (EPG).

een wettelijk verplichte bepalingsmethode waar (nieuwe) gebouwen aan moeten voldoen. De EPG-norm wordt weergegeven in de Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC). De EPC geeft het niveau aan waaraan het gebouw dient te voldoen.

Energieprestatiecoëfficiënt (EPC)

een index die de energiezuinigheid van nieuwbouw aangeeft, en wordt bepaald door berekeningen. Een EPC-berekening geeft inzicht in de energiekwaliteit van een gebouw, inclusief technische installaties. Hoe lager de EPC des te energiezuiniger het gebouw is. De EPC-eis is vastgelegd in het bouwbesluit. Vanaf januari 2015 is de norm EPC 0,4.

Energieprestatie Maatregelen op Gebiedsniveau (EMG)

Voor het bepalen van de EPC voor nieuwe gebouwen moet gebruik worden gemaakt van de EPG (energieprestatienorm gebouwen) en de EMG (energieprestatienorm voor maatregelen op gebiedsniveau). De methode van EMG is bedoeld als instrument voor de integrale beoordeling van energiezuinigheid van een gebouw en de bijbehorende installaties voor ruimteverwarming, koeling, ventilatie en tapwaterverwarming, zowel binnen het gebouw of op het perceel als op gebiedsniveau. De EMG bepaalt de (eventuele) bijdrage van collectieve energiemaatregelen van een gebied. Deze bijdrage wordt uitgedrukt in het zogeheten 'equivalent opwekkingsrendement. Deze bijdrage kan gezien worden als een 'aftrekpost', deze kan worden ingevoerd in de EPG en kan een positief effect hebben op de EPC. Om te voorkomen dat een gebouw met een collectieve energievoorziening weliswaar aan de EPC-eis voldoet dankzij de collectieve energievoorziening maar zelf niet voldoende energiezuinig is - bijvoorbeeld door onvoldoende isolatie - komt er een 'getrapte eis': wanneer gebruik wordt gemaakt van de EMG, moet de energieprestatie van een gebouw zónder meetelling van de energievoorziening op gebiedsniveau maximaal 1,33 maal de dan geldende EPC zijn.

Gemeentelijke Praktijk Richtlijn voor duurzaam bouwen (GPR)

een zelfstandig instrument dat ontwerpgegevens van woningen, kantoren en scholen omzet naar prestaties op het gebied van kwaliteit en duurzaamheid. Het is geschikt om prestatiegerichte ambities te formuleren, biedt flexibiliteit bij het ontwerp en geeft duidelijkheid bij het toetsen van projecten. Voor elk thema geeft de praktijkrichtlijn een kwaliteitsscore op een schaal van 1 tot 10. Hoe hoger de kwaliteit - of hoe lager de milieubelasting - hoe hoger de score. Een score van 6 komt - indien relevant - overeen met het niveau van het Bouwbesluit.

People-Planet-Prosperity (PPP)-benadering

deze benadering is een afwegingskader. Deze drie P's zijn onlosmakelijk verbonden en hebben concurrerende belangen. Om op alle drie de P's ook op termijn meerwaarde te creëren is een evenwichtige verdeling van de belangen nodig.

Energiebesparing

energiebesparing verwijst naar alle energiebesparende maatregelen om de consumptie van brandstoffen te verminderen. Het kan worden bereikt door efficiënter gebruik te maken van energie: hetzelfde doen met minder energie. Men kan ook energie besparen door minder gebruik te maken van de dienst die de energie verbruikt.

Wetgeving

Europese Richtlijn (2010/31/EU)

Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 stelt eisen met betrekking tot de energieprestatie van gebouwen. Nieuwe gebouwen dienen uiterlijk 31 december 2020 'bijna-energie neutraal' te worden gebouwd. Voor nieuwe overheidsgebouwen geldt deze eis al vanaf 2018.

Het Rijk heeft de term 'bijna-energie neutraal gebouw' (BENG) gedefinieerd¹. Vanaf 31 december 2020 dient de energieprestatie van nieuwe gebouwen aan verschillende eisen te voldoen: de vastgestelde niveaus zijn in onderstaande tabel weergegeven. Deze niveaus komen overeen met een EPC van 0,15-0,2. De EPC is als indicator voor de energieprestatie van gebouwen verlaten en vervuild voor de eenheid kWh/m² per jaar.

¹ Brief minister Blok, Voortgang energiebesparing gebouwde omgeving, 2 juli 2015, 2015-0000354951.

Tabel 1: Energieprestatie-eisen voor nieuwe gebouwen per gebouwfunctie

Gebouwfunctie	1- Energiebehoefte kWh/m ² jr	2- Primair energiegebruik kWh/m ² jr	3 - Aandeel hernieuwbare energie %
woningen en woongebouwen	25	25	50
utiliteitsgebouwen	50	25	50
onderwijsgebouwen	50	60	50
gezondheidszorggebouwen	65	120	50

Bouwbesluit

In het bouwbesluit is vanaf januari 2015 een minimale eis voor de EPC van 0,4 opgenomen. Het Rijk heeft in 2015 de ambitie vastgelegd om het bouwbesluit aan te willen passen, met vanaf 31 december 2020 een EPC eis van 0,2 voor nieuwe gebouwen. De gemeente Den Haag heeft een verzoek gedaan om af te kunnen wijken van het huidige Bouwbesluit (15e tranche van het besluit Uitvoering Crisis- en herstelwet). Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft voor de Binckhorst toegestaan dat een EPC van 0,2 wordt geëist.

Dit betekent dat tot 1 januari 2021 een ingediende aanvraag Omgevingsvergunning moet voorzien in bebouwing met een EPC van maximaal 0,2. Hiermee wordt de realisatie van energiezuinige en meer toekomstbestendige gebouwen geborgd. Het gaat hier om een minimale eis. Zuiniger bouwen is toegestaan.

Gemeentelijk beleid:

Gebiedsgericht Milieubeleid (2005, RIS 127626)

Het Gebiedsgericht Milieubeleid beschrijft welke milieukwaliteit op welke plek gewenst is. Er is een indeling van Den Haag gemaakt met gebieden van eenzelfde functie. Gebieden met eenzelfde functie behoren tot hetzelfde gebiedstype. Per gebiedstype is de gewenste milieukwaliteit vastgesteld. De gebiedsspecifieke kenmerken en de mogelijkheden bepalen de toekenning van de ambitie per milieudoel (waaronder energie en klimaat). Met het vaststellen van milieumambities per gebiedstype wordt richting gegeven aan de kwaliteit die de verschillende onderdelen van het milieu op een bepaald tijdstip dienen te hebben. Er zijn zes gebiedstypen gedefinieerd:

- Wonen;
- Werken;
- Gemengde gebieden met het accent op Wonen;
- Gemengde gebieden met het accent op Werken;
- Groene Hoofdstructuur en Water;
- Verkeersinfrastructuur.

De Binckhorst is in zijn geheel aangewezen als gebiedstype “Werken”. Deze indeling is – gelet op de transformatieopgave – niet meer actueel. Gelet op de uitgangspunten van de Gebiedsaanpak Binckhorst (zie verder onder confrontatie A) kan aansluiting worden gezocht bij een tweetal andere gebiedstypen. Voor de Trekvlizzone is het gebiedstype “Gemengd Wonen” het meest van toepassing. Dit gebiedstype kent een beperkte mate van functiemenging. De belangrijkste functie is wonen en de voorzieningen in het gebied staan in beginsel ten dienste van het gebied zelf. Daarnaast zijn er ook bedrijven aanwezig die zich met hun activiteiten op de rest van de stad richten. Door het beperkte verzorgingsgebied hebben zij echter een geringe verkeersaantrekkende werking en veroorzaken zij weinig overlast voor de omgeving.

Voor de overige deelgebieden is het gebiedstype “Gemengd Werken” het meest van toepassing. In deze gebieden worden alle stedelijke functies gecombineerd: wonen, werken en recreëren. Het accent ligt op de economische en recreatieve functies, daarnaast wordt er gewoond.

Het gebiedsgericht milieubeleid maakt onderscheid tussen drie verschillende ambitieniveaus:

- Basis: ambities die aansluiten bij de bestaande wet- en regelgeving en het bestaande gemeentelijk beleid
- Extra: ambities die een stuk verder gaan dan het wettelijk minimum
- Maximaal: de maximaal haalbare ambitie voor een thema

Voor beide gebiedstypes is voor het thema “Klimaat” het ambitieniveau maximaal opgenomen. De algemene omschrijving is: CO₂-neutraal, op korte termijn de gemeentelijke organisatie (2006) op langere termijn de hele gemeente (2050). Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt in enerzijds nieuwbouw en sloop/nieuwbouw (volledig CO₂-neutraal), en anderzijds renovatie (gedeeltelijk CO₂-neutraal, afhankelijk van de beoogde levensduur na renovatie).

Voor renovatie gelden de volgende reductie-opgaven:

- Wonen, renovatie met een levensduur tot 15 jaar: 37% CO₂ reductie t.o.v. 2004
- Wonen, renovatie met een levensduur tot 40 jaar: 75% CO₂ reductie t.o.v. 2004
- Bedrijven, renovatie met een levensduur tot 10 jaar: 33% CO₂ reductie t.o.v. 2004
- Bedrijven, renovatie met een levensduur tot 20 jaar: 41% CO₂ reductie t.o.v. 2004

Voor natuur, groen en water is de ambitie dat de CO₂-bindingscapaciteit is toegenomen en wordt gebruikt voor de opwekking van energie. Voor verkeer is de ambitie een emissiereductie van CO₂ van 40-60% in 2030 ten opzichte van 1990.

Klimaatplan Den Haag (RIS 180174)

Het Klimaatplan is één van de uitvoeringsprogramma's van de kadernota “Op weg naar een duurzaam Den Haag (RIS 165335)”. Dit Klimaatplan geeft aan wat de opgave is voor de gemeente Den Haag, hoe deze wordt aangepakt (strategie), wat de Haagse klimaatproblematiek is in termen van uitdagingen en kansen en wat op basis hiervan de prioritaire vraagstukken voor de korte termijn zijn. In het klimaatplan ligt de focus op CO₂. Met een klimaatneutrale stad wordt in het Klimaatplan bedoeld dat het directe energiegebruik in de stad volledig door duurzame energiebronnen wordt geleverd. Het gaat daarbij dus om het terugbrengen van de emissies door het gebruik in de stad van elektriciteit, gas, warmte, koude en vervoer.

Agenda Den Haag Duurzaam 2015-2020

In vervolg op de ingezette koers met de Kadernota Op weg naar een Duurzaam Den Haag (2009), de Integrale Nota Milieu en Duurzaamheid (2013) en de Backcastingstudie die beschrijft wat de gemeente moet doen om in 2040 daadwerkelijk CO₂-neutraal te zijn, is het Agenda Den Haag Duurzaam 2015-2020 in juli 2015 opgesteld. Hierin zijn prioriteiten vastgelegd als integrale onderdelen van het gemeentelijk werkveld:

- verder verlagen van de CO₂ uitstoot;
- uitbreiden en verduurzamen van het warmtenet;
- klimaatbestendig maken van de stad;
- versterken van duurzame Haagse Kracht.

In de agenda wordt een strategie over Circulaire Economie opgesteld, waarbij aan de vier prioriteiten wordt bijgedragen: een circulaire economie helpt de CO₂-uitstoot verder te verlagen door reductie van energieverbruik en het kan de duurzame Haagse Kracht versterken door werkgelegenheid te creëren. Daarin besteedt de gemeente Den Haag aandacht aan het versnellen van de circulaire economie, Cradle to Cradle en de economische effecten die hiermee gepaard gaan. In de Agenda staat dat het bouwstoffenrecyclepunt op de Binckhorst tot het recycle-centrum van Zuid- Holland

kan uitgroeien. De Binckhorst vervult dus in de Agenda Den Haag Duurzaam een centrale rol in de transitie van de stad naar een circulaire economie.

Amendement Agenda Ruimte voor de Stad

In december 2016 zijn amendementen aangenomen op de agenda 'Ruimte voor de Stad' (september 2016) voor gasloze nieuwbouw en een energieplan per wijk, waardoor bij nieuwbouwwijken in Den Haag er geen nieuwe gasinfrastructuur meer wordt aangelegd, om het verbruik van fossiele brandstoffen te reduceren. Voor (bestaande) bedrijven en woningen is dit alleen mogelijk door middel van een warmteplan, dat nog niet beschikbaar is. In de komende maanden wordt gewerkt aan het opstellen van een warmteplan.

Nota Duurzaam bouwen', Den Haag: op weg naar een acht' (2007, RIS 143475)

In de raadsvergadering van 5 juli 2007 is besloten om alle nieuwe gemeentelijke bouwplannen te toetsen volgens de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR). GPR is een online programma waarbij ontwikkelaars inzicht kunnen krijgen in de milieuprestatie van hun projecten. De volgende GPR-eisen zijn in latere besluiten opgenomen:

- gemeentelijke huisvesting: een GPR van ten minste 8 (op basis van het duurzaam inkoopbeleid (RIS 169126), tenzij dit niet mogelijk is, dan is afwijking mogelijk met collegebesluit);
- woningen: een GPR van 7 (RIS 246417);
- kantoren: een GPR van 8 (RIS 246417);

Overig:

Roadmap next economy Rotterdam - Den Haag

In november 2016 is de Roadmap Next Economy van de Metropoolregio Rotterdam – Den Haag door de Metropoolregio vastgesteld en gepubliceerd. In deze roadmap is circulaire economie als een van de drie speerpunten voor de toekomst van de regio genoemd. Het doel voor de regio Rotterdam-Den Haag is om een van de eerste volledig circulaire regio's in de wereld te worden. Volgens de roadmap levert de overgang naar een circulaire economie nieuwe economische groeikansen op : lokaal kan deze ontwikkeling op het bedrijventerrein van de Binckhorst alleen al 20 miljoen euro extra waarde opbrengen.

Volgens de roadmap zijn hiervoor de volgende punten van belang:

- beter en efficiënter inzamelen van afval : inzamelstations voor producten en apparaten voor recycling of hergebruik, financiële compensatie, effectief koppelen van aanbieders van afval aan producenten voor wie afval grondstof is;
- analyse eigen gebruik grondstoffen en materialen: dat vraagt om zaken als sensortechnologie, materiaalpaspoorten en een hulpbronnenbank;
- ondernemerspraktijk: positieve prikkels en financieringsmogelijkheden;
- verbinden van bestaande industrie en start-ups om innovatie aan te jagen en om te zetten in nieuwe economische activiteit.

Sectorale ambitie klimaat en energie en circulariteit

De gemeentelijke ambitie voor het thema Klimaat, energie en circulariteit is dat Den Haag in 2040 klimaatneutraal is. Deze globale ambitie is met concrete invullingen verder uitgewerkt voor nieuwbouw en sloop/nieuwbouw (CO₂ neutraal bouwen en de GPR). Voor bestaande bouwwerken is deze beleidsambitie niet verder uitgewerkt. Wel wordt duurzaamheid op verschillende fronten gestimuleerd; denk hierbij aan subsidieregelingen, stimuleringsmaatregelen en prestatieafspraken met woningcorporaties.

Daarnaast is de ambitie om nieuwbouw in de Binckhorst niet meer aan te sluiten op het gasnet. Om deze ambitie goed te kunnen borgen in het omgevingsplan dient eerst een warmteplan te worden

opgesteld. Dit warmteplan wordt de komende maanden opgesteld. De gemeentelijke ambitie voor circulariteit is om over te schakelen op een circulaire economie.

3. Confrontatie A: Sectorale ambitie vs gebiedsvisie

In de gebiedsvisie is aandacht gevraagd voor de kansen voor initiatieven om een bijdrage te leveren aan de ambitie van Den Haag om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Daarnaast is 'de Binckhorst als proeftuin voor duurzaamheid' als één van de pijlers benoemd in de gebiedsvisie. Deze gebiedsvisie en de in de onder 2 benoemde ambities sluiten goed op elkaar aan.

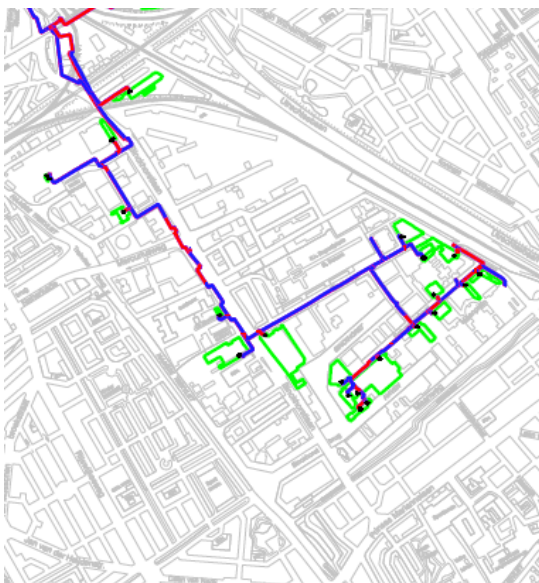
De ambitie voor een circulaire economie draagt bij aan het bereiken van de overige duurzaamheidsdoelen (onder andere: reductie van energie verbruik en bijhorende CO₂ uitstoot, reductie van lucht vervuiling door reductie van verkeer, waarde behouden van schaarse materialen, reductie van de milieubelasting van afval etc.) en past in de pijler "de Binckhorst als proeftuin voor duurzaamheid en vergroening" van het Omgevingsplan Binckhorst. Bovendien hebben de ambities van de Binckhorst aandacht voor het ontwikkelen van de nieuwe economie, waarin circulaire economie een belangrijke rol speelt.

4. Bestaande situatie/referentiesituatie

Warmtenet

In (een deel van de) Binckhorst is een warmtenet aanwezig (zie afdeeling 1: blauw/rode lijn). Een deel van de bestaande bebouwing is hierop aangesloten (weergegeven in groen). De gemeente heeft de ambitie om het warmtenet verder te ontwikkelen. Hiermee kan de Binckhorst van duurzame warmte voorzien worden, mits duurzame warmtebronnen zijn geëxploiteerd (bijvoorbeeld geothermie). In de huidige situatie wordt voor het warmtenet gebruik gemaakt van energie uit fossiele bronnen. Daardoor wordt met het warmtenet nog onvoldoende invulling gegeven aan de ambitie om energieneutraliteit te bereiken.

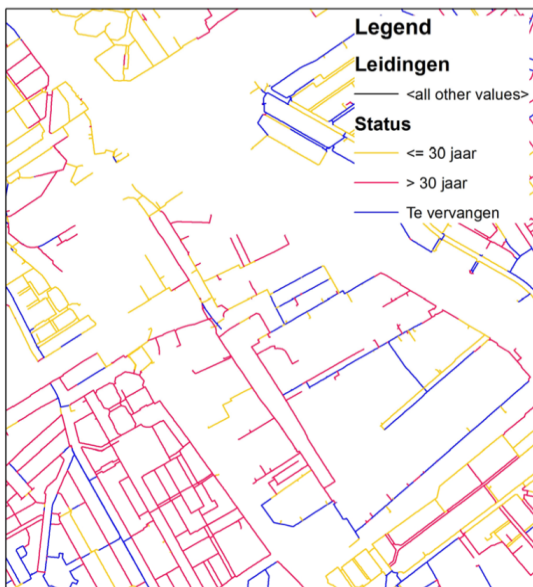
Afbeelding 1: Bestaand warmtenet in de Binckhorst (blauw en rood) en aansluitingen erop van bestaande bebouwing (groen)

Gasinfrastructuur

In de Binckhorst ligt een relatief oude gasinfrastructuur. Zoals in afbeelding 2 is weergegeven, is een groot deel van de bestaande gasleidingen ouder dan 30 jaar (voornamelijk in de Trekvlietzone). Een deel van de leidingen in de deelgebieden Binckhorsthaven en Maanplein en de Begraafplaatszone dient al vervangen te worden. Gelet op de gemeentelijke ambitie om nieuwbouw niet meer aan te sluiten op het gasnet, moet een keus gemaakt worden ten aanzien van het vervangen van de oude gasinfrastructuur (of aansluitingen afsluiten en de infrastructuur laten liggen).

Afbeelding 2: Bestaande gasinfrastructuur en leeftijd van leidingen (Stedin, oktober 2016)

Energieprestatie en -verbruik

De huidige situatie met betrekking tot de energieprestatie van bestaande gebouwen is (nog) niet goed bekend. Informatie over de energielabels van de meeste van de bestaande gebouwen ontbreekt (zie afbeelding 3). De energieprestatie van bestaande gebouwen die wel bekend zijn is laag: veel gebouwen hebben energie labels van E tot en met G.

Afbeelding 3: Energietabels van bestaande gebouwen in de Binckhorst (bron: RvO, 2016)

Het energieverbruik (gas en elektriciteit) van bedrijven en instellingen in de Binckhorst is hoog: de CO₂ uitstoot ligt tussen 30.000 en 40.000 ton per jaar (2015, zie afbeelding 4).

Afbeelding 4: CO₂-uitstoot als gevolg van gas en elektriciteit van bedrijven en instellingen (bron: Rijkswaterstaat 2015)

Potentieel voor hernieuwbare energie

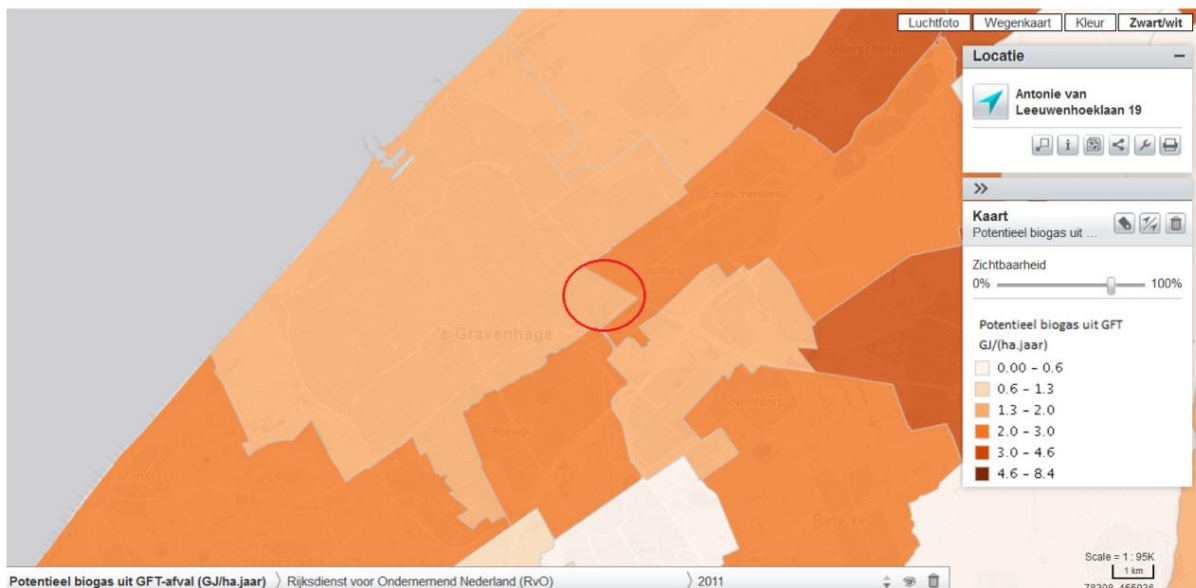
Met betrekking tot de autonome ontwikkeling zijn de huidige wettelijke regels niet voldoende om in 2040 een CO₂-neutrale wijk te realiseren. Immers, de huidige regels eisen bijna energieneutraliteit voor nieuwe gebouwen en een reductie van het energieverbruik van bestaande gebouwen, waardoor het totale energieverbruik van de wijk positief zal blijven. Er is dus behoefte aan aanvullende hernieuwbare energieopwekking in de wijk.

Het potentieel voor zonne-energie opwekking in de Binckhorst is groot. Het grootste deel van het dakoppervlak van bestaande gebouwen in de Binckhorst is (zeer) geschikt om zonnepanelen te installeren (zie afbeelding 5).

Afbeelding 5: Huidige dakpotentieel voor zonne-energie opwekking in de Binckhorst (bron: zonatlas.nl, 2017)

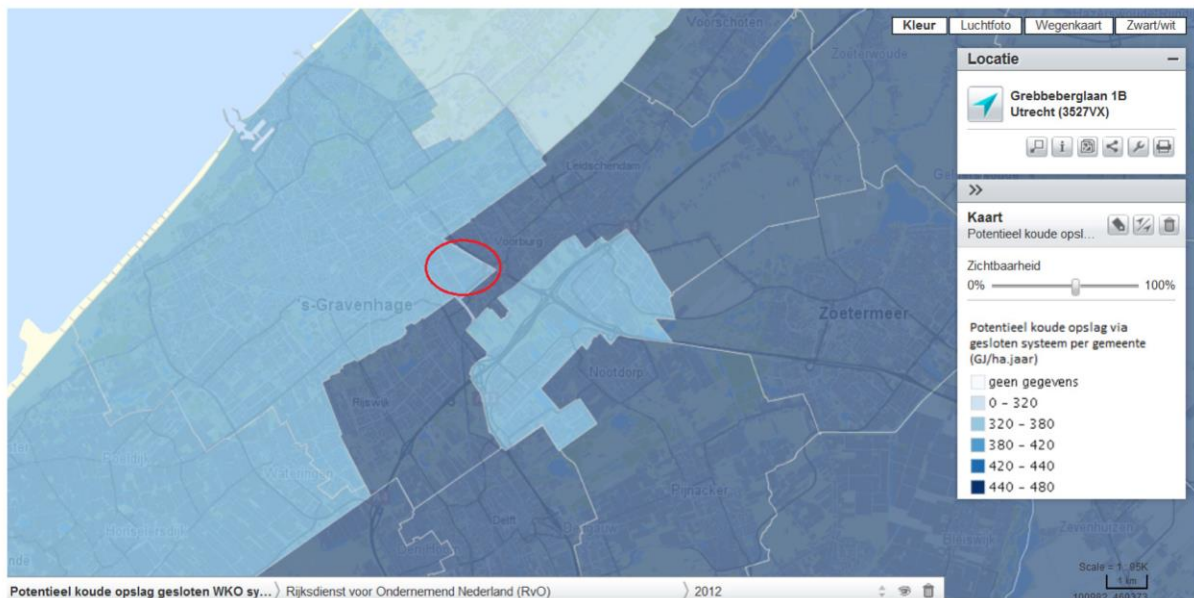
Afbeelding 6: Huidige potentieel voor biogasproductie uit GFT afval in de Binckhorst (bron: RvO, 2011)

Het potentieel voor biogasproductie uit GFT afval (biomassa) in de Binckhorst is gemiddeld tot laag: tussen 1.3 en 2.0 GJ/ha/jaar (zie afbeelding 6).

Het potentieel voor energieopwekking door warmte-koude-opslag in de Binckhorst is gemiddeld tot hoog: tussen 320 en 380 GJ/ha/jaar (zie afbeelding 7).

Afbeelding 7: Huidige potentieel voor WKO in de Binckhorst (bron: RvO, 2012)

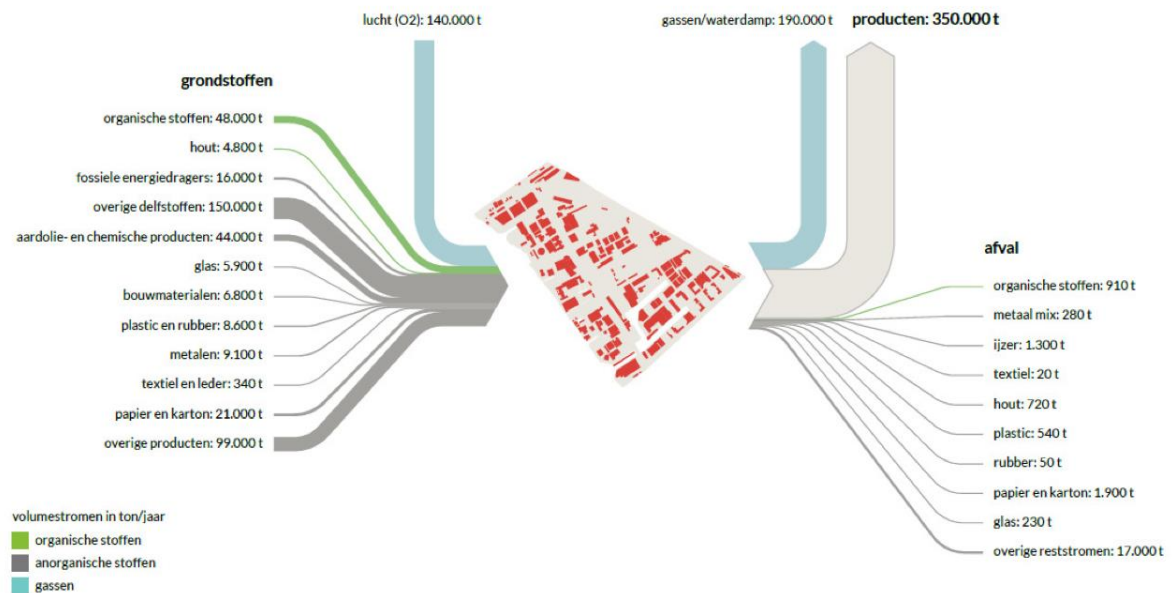
Materialstromen

Voor de Binckhorst is een materiaalstromenanalyse (Material Flow Analysis, MFA²) uitgevoerd, waardoor alle materiaalstromen zijn geïnventariseerd en het potentieel voor waardecreatie door

² Metabolische Analyse Binckhorst - optimaliseren van in- en uitgaande stromen van Industriegebied Binckhorst, Den Haag, SuperUse Studios 2016.

circulaire activiteiten is onderzocht. Onderstaande beelden tonen de huidige materiaalstromen in de Binckhorst

Afbeelding 8: Volume materiaalstromen door de Binckhorst, Den Haag 2015 (SuperUse Studio 2016)

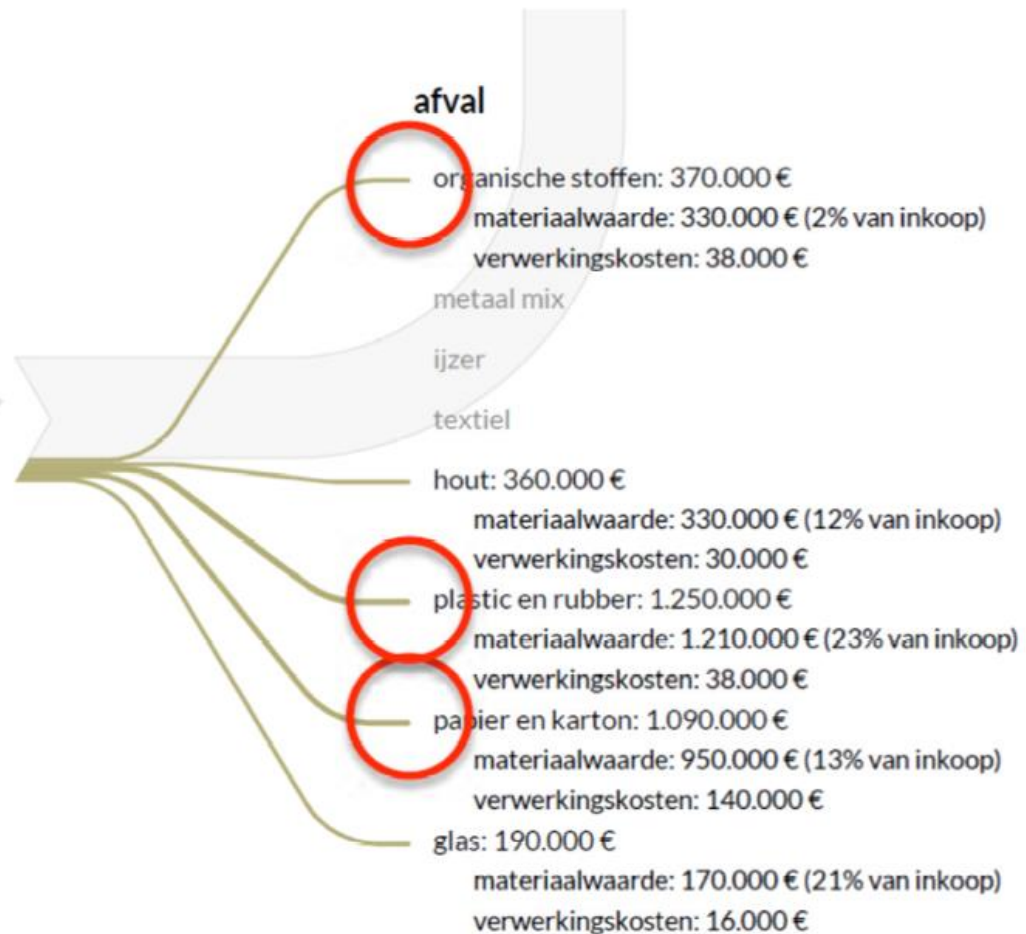

Uit de bovengenoemde studie blijkt dat de vijf grootste afvalstromen door het gebied zijn:

- Papier en karton (1.900 ton per jaar)
- Organische stoffen (910 ton per jaar)
- Hout (720 ton per jaar)
- Plastic (540 ton per jaar)
- Glas (230 ton per jaar)

De grondstofwaarde van deze vijf afvalstromen - oftewel de kapitaalvernietiging - bedraagt 2 miljoen euro's per jaar. Daarbij komen nog verwerkingskosten van 1,3 miljoen euro's per jaar. Van de vijf meest volumineuze stromen treedt het grootste economisch verlies op bij plastic en rubber, gevolgd door papier en karton en organische stoffen, zoals in afbeelding 9 is weergegeven. Indien de Binckhorst meer wonen krijgt zou dit beeld verschuiven. Echter is het te verwachten dat deze drie materiaalstromen nog steeds belangrijk blijven, gezien dat woningen deze reststromen ook zullen produceren.

Afbeelding 9: Grondstofwaarde en verwerkingskosten van de vijf meest volumineuze stromen in de Binckhorst (SuperUse 2016)

Op basis van de statistische gegevens stroomt er voldoende materiaal voor een toegevoegde Circulaire Economie van ca. €20 mln. per jaar (als productwaarde, niet als grondstofwaarde). Deze reststromen worden op dit moment volledig onbenut en de laagwaardige verwerking ervan heeft negatieve milieupact en kost de huidige bedrijven geld. Plastic- en rubberafval blijkt de meeste CO₂-equivalentvertegenwoordiger te zijn.

Ten slotte blijkt uit hetzelfde onderzoek dat het potentieel voor energieopwekking uit organische afvalstromen van de HMS door middel van een biovergister groot is. Uit de 6.000 ton GFT-afval die vanuit de HMS naar een afvalverbrandingsinstallatie is gestuurd kan 200.000 m³ biogas geproduceerd worden, ofwel 1.244.000 kWh in elektriciteit en warmte. Dit komt overeen met het elektriciteitsverbruik van 370 Nederlandse huishoudens. Uit het onderzoek van SuperUse blijkt ook dat er interesse en vraag is om dit groen gas te verkopen op de Binckhorst.

In de autonome ontwikkeling nemen de hoeveelheid materiaalstromen in de Binckhorst toe door het toenemen van het aantal ontwikkelingen (woningen en bedrijven). Naar aanleiding van grotere afvalstromen (huishoudelijk- en bedrijfsafval) zal de intensiteit van vrachtverkeer ook toenemen, met negatieve gevolgen voor de lokale luchtkwaliteit en het energieverbruik in de Binckhorst. De gemeente Den Haag heeft een grondstoffenmakelaar aangetrokken, die als bemiddelaar werkt om bedrijven aan elkaar te koppelen en synergie te creëren. Deze grondstoffmakelaar zal gedurende een jaar circulaire ontwikkelingen in de Binckhorst stimuleren.

5. Confrontatie B: Sectorale ambitie vs huidige situatie

De gemeente heeft concreet duurzaamheidsbeleid op het gebied van CO₂. De gemeentelijke ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn, is met concrete ambities verder uitgewerkt voor nieuwbouw en sloop/nieuwbouw (CO₂ neutraal bouwen en de GPR). Dit betekent dat bij nieuwbouw of bij sloop/nieuwbouw dat voldaan moet worden aan deze ambitie.

Daarnaast wordt gewerkt aan een verdere invulling van het duurzaamheidsbeleid. Zo is er de ambitie om nieuwbouw in de Binckhorst niet meer aan te sluiten op het gasnet. Binnen de Binckhorst zijn voldoende mogelijkheden voor een alternatieve energievoorziening, zoals bijvoorbeeld het warmtenet. Om dit beleid goed in het omgevingsplan te kunnen borgen, wordt de komende maanden gewerkt aan een warmteplan. Ook het beleid voor circulariteit behoeft een nadere concretisering om goed te kunnen vertalen in het omgevingsplan. Dit beleid zal meegegeven worden aan initiatiefnemers in de Binckhorst. Indien voor vaststelling van het omgevingsplan aanvullend beleid is ontwikkeld, zal dit worden vertaald in het omgevingsplan.

6. Borging in omgevingsplan

In het omgevingsplan wordt een aantal regels opgenomen om de ambities die voortvloeien uit de gemeentelijke ambities op het gebied van klimaat, energie en circulariteit te borgen. Ten aanzien van de ambitie dat nieuwbouw en sloop/nieuwbouw CO₂-neutraal moet zijn en dat bij renovatie sprake moet zijn van voldoende reductie ten opzichte van het niveau van 2004 wordt opgenomen dat de Haagse CO₂-eisen in acht genomen moeten worden. Een vergelijkbare regel wordt opgenomen om de gemeentelijke GPR-eisen te borgen: de gemeentelijke GPR-eisen worden in acht genomen.

Zoals hiervoor aangegeven is er (nog) geen gemeentelijk warmteplan gemaakt. Het Bouwbesluit vereist echter wel dat, alvorens een bepaling wordt opgenomen waarmee gasloze nieuwbouw geregeld wordt, een warmteplan moet zijn vastgesteld. Daarom is het op dit moment niet mogelijk om in het omgevingsplan op te nemen dat nieuwbouw niet mag worden aangesloten op het gasnet.

Ook de ambities ten aanzien van circulaire economie zijn (nog) niet voldoende concreet om te kunnen borgen in de regels van het omgevingsplan. Met de grondstoffenmakelaar is wel een eerste stap gezet om circulaire economie te stimuleren.

7. Samenvatting:

Binckhorst:

“Nieuwbouw en sloop/nieuwbouw moet CO₂-neutraal zijn, bij renovatie moet sprake zijn van voldoende reductie ten opzichte van het niveau van 2004 zoals opgenomen in het gebiedsgericht milieubeleid. Nieuwbouw van woningen en kantoren dient de te voldoen aan de gemeentelijke GPR-eisen. Daarnaast wordt voor circulariteit ingezet op het overschakelen op een circulaire economie.”